

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση της έννοιας του «ηγετικού κράτους»
στον προξενικό τομέα

(2008/C 317/06)

Εισαγωγή

1. Στην προέκταση των κατευθυντήριων γραμμών του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2006 όσον αφορά την προστασία των υπηκόων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε τρίτες χώρες (υποσημείωση: έγγραφο αριθ. 10109/2/06 rev. 2) και του εγγράφου αριθ. 10715/07 που εγκρίθηκε από την ΕΠΑ, με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές επιδιώκεται η υλοποίηση των συμπερασμάτων του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων της 18ης Ιουνίου 2007 που έχουν στόχο να «ενισχυθεί η προξενική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εφαρμογή της έννοιας του προξενικού ηγετικού κράτους». Τα συμπεράσματα αυτά προνοούν ότι «σε περίπτωση μείζονος προξενικής κρίσης και με την επιφύλαξη της πρωταρχικής ευθύνης των κρατών μελών να προστατεύουν τους υπηκόους τους, το ηγετικό κράτος θα προσπαθεί να διασφαλίσει ότι όλοι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τυγχάνουν βοήθειας και θα εξασφαλίζει το συντονισμό μεταξύ κρατών μελών επί τόπου».
2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καταρτίστηκαν στα πλαίσια της υποχρέωσης που προβλέπει το άρθρο 20 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας καθώς και των καθηκόντων συνεργασίας που προβλέπει το άρθρο 20 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ένα κράτος μέλος επωμίζεται οικειοθελώς το ρόλο του ηγετικού κράτους, με τη συμμετοχή και την ενεργό στήριξη όλων των κρατών μελών. Οπωσδήποτε, τα άλλα κράτη μέλη συνεχίζουν να παρακολουθούν την κατάσταση των υπηκόων τους επί τόπου, αλληλοκοινοποιούν τις πληροφορίες που διαθέτουν και τις αξιολογήσεις καταστάσεων στις οποίες προβαίνουν, και, εάν παραστεί ανάγκη, παρέχουν ενισχύσεις και πρόσθετους πόρους.
3. Κατά τα διαλαμβανόμενα στο έγγραφο αριθ. 10715/07 που εγκρίθηκε από την ΕΠΑ, στο τέλος της ήδη διανυόμενης πειραματικής περιόδου, που πρέπει ειδικότερα να χρησιμεύσει για την οργάνωση νέων ασκήσεων, και με βάση τις συγκεκριμένες εμπειρίες, τα κράτη μέλη θα εξετάσουν το ενδεχόμενο επισημοποίησης του πλαισίου αυτού με νομικώς έγκυρη απόφαση.
4. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν απαγορεύουν επ' ουδενί την προσθήκη άλλου είδους πρωτοβουλιών συνεργασίας ή συντονισμού, δεδομένης της ανομοιογένειας καταστάσεων που ενδέχεται να προκύψουν σε περίπτωση μείζονος προξενικής κρίσης σε τρίτα κράτη.
5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν είναι δεσμευτικές από νομική άποψη και απευθύνονται αποκλειστικώς στα κράτη μέλη, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

1. Δήλωση ηγετικού κράτους

- 1.1. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να αναλάβει καθήκοντα ηγετικού κράτους σε τρίτο κράτος γνωστοποιεί μέσω COREU την πρόθεσή του, ούτως ώστε κατά τη διάρκεια τοπικής συνεδρίασης συντονισμού να λάβουν γνώση της επιθυμίας αυτής οι αποστολές και υπηρεσίες που δρουν στην εν λόγω τρίτη χώρα.

- 1.2. Εάν δύο κράτη μέλη επιθυμούν να αναλάβουν από κοινού καθήκοντα ηγετικού κράτους σε τρίτο κράτος, γνωστοποιούν από κοινού την πρόθεσή τους μέσω COREU. Στην περίπτωση πλειόνων ηγετικών κρατών, οι ευθύνες κατανέμονται όπως αρμόζει καλύτερα και οι λεπτομέρειες του συντονισμού καθορίζονται με σαφήνεια.
- 1.3. Εάν εντός 30 ημερών δεν διαβιβαστούν μέσω COREU αντιρρήσεις άλλου κράτους μέλους, και εφόσον δεν γνωστοποιηθεί μέσω COREU ότι παρατείνεται από αυτό το ρόλο, το κράτος μέλος ανακηρύσσεται ηγετικό κράτος στο τρίτο κράτος για το οποίο πρόκειται.
- 1.4. Ο κατάλογος των τρίτων κρατών στα οποία κράτη μέλη έχουν αναλάβει ρόλο ηγετικού κράτους επικαιροποιείται από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου μόλις κοινοποιηθεί δήλωση ηγετικού κράτους ή παράιτηση από αυτή την ιδιότητα. Ο κατάλογος αυτός δημοσιεύεται στην προξενική ιστοσελίδα που φιλοξενεί το SITCEN και διανέμεται τακτικά στα κράτη μέλη.
- 1.5. Σε περίπτωση μείζονος κρίσης με προξενικές επιπτώσεις σε τρίτο κράτος για το οποίο κανένα κράτος μέλος δεν έχει δηλώσει ηγετικό κράτος, ένα ή πλείονα κράτη μέλη μπορούν να αναλάβουν αμέσως τα καθήκοντα αυτά εφ' όσον το κοινοποιήσουν μέσω COREU ή με άλλα ανάλογα μέσα. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποποιηθούν την προσφορά του ηγετικού κράτους σύμφωνα με το σημείο 2.2.

2. Καθήκοντα του ηγετικού κράτους

2.1. Το ηγετικό κράτος αναλαμβάνει τα ακόλουθα καθήκοντα:

- a) εκτός καταστάσεων κρίσης, το ηγετικό κράτος, μέσω του διαπιστευμένου στο τρίτο κράτος αρχηγού της αποστολής του ή της προξενικής του αρχής και σε συνεργασία με το κράτος που εκπροσωπεί επί τόπου την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντονίζει τα καταλληλότερα προπαρασκευαστικά μέτρα. Το ηγετικό κράτος καταρτίζει το σχέδιο απομάκρυνσης των δικαιούχων που προσδιορίζονται στο σημείο 3.1 και ενημερώνει σχετικά τους αντιπροσώπους των κρατών μελών και την αντιπροσωπεία της Επιτροπής·
- β) σε περίπτωση μείζονος προξενικής κρίσης με προξενικές επιπτώσεις, είναι αρμοδιότητα του ηγετικού κράτους να δρομολογήσει τα μέτρα συνδρομής υπέρ των δικαιούχων που προσδιορίζονται στο σημείο 3.1. Το ηγετικό κράτος ενημερώνει τα κράτη μέλη της αρχής που αφορά η κρίση για την πορεία της κατάστασης. Στην περιοχή της κρίσης, είναι καθήκον του αρχηγού της αποστολής ή του αρχηγού της προξενικής αρχής του ηγετικού κράτους να διευκολύνει την επιτόπια συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών που προμηθεύουν επί πλέον μέσα σε προσωπικό, οικονομικούς πόρους, εξοπλισμό και ομάδες ιατρικής βοήθειας, κατά τα οριζόμενα στο σημείο 5.2. Ο αρχηγός της αποστολής ή ο αρχηγός της προξενικής αρχής του ηγετικού κράτους αναλαμβάνει επίσης να συντονίζει και να καθοδηγεί τις επιχειρήσεις συνδρομής, συνένωσης, και ενδεχομένως απομάκρυνσης προς ασφαλέστερο τόπο, με τη βοήθεια των άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών.

2.2. Όταν το ηγετικό κράτος κρίνει ότι πρέπει οπωσδήποτε να απομακρυνθούν οι δικαιούχοι του σημείου 3.1, ενημερώνει τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επί τόπου και στην πρωτεύουσά τους. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ενημερώνουν με τη σειρά τους το ηγετικό κράτος για την εθνική τους θέση όσον αφορά την απομάκρυνση και για το αν επιθυμούν να επωφεληθούν από τη συνδρομή του ηγετικού κράτους σε αυτόν τον τομέα ή όχι. Εάν καθ' υπόθεση το κράτος μέλος αποποιηθεί τη συνδρομή αυτή, αναλαμβάνει το ίδιο να προστατέψει τους υπηκόους του και τους άλλους πιθανούς δικαιούχους της προξενικής του συνδρομής. Οι υπήκοοί του και οι λοιποί πιθανοί δικαιούχοι της προξενικής του συνδρομής εξακολουθούν να έχουν, βάσει της αρχής της ίσης μεταχείρισης, δικαίωμα να τους παρασχεθεί συνδρομή από το ηγετικό κράτος μέλος. Το ηγετικό κράτος δεν φέρει ευθύνη για τις τυχόν συνέπειες της απόφασης του κράτους μέλους να αποποιηθεί τη συνδρομή του ηγετικού κράτους.

2.3. Οι δικαιούχοι συμμετέχουν στην απομάκρυνση οικειοθελώς. Σε περίπτωση απομάκρυνσης, οι ευθύνες του ηγετικού κράτους σταματούν μόλις οι απομακρυνόμενοι φθάσουν στον ασφαλή τόπο που έχει ορίσει το ηγετικό κράτος. Το να οδηγηθούν οι απομακρυνόμενοι σε τόπο άλλον από τον καθορισμένο ασφαλή τόπο δεν αποτελεί μέρος της αποστολής του ηγετικού κράτους.

2.4. Σε περίπτωση που σε αντίθεση με άλλα κράτη μέλη το ηγετικό κράτος θεωρήσει ότι δεν είναι ακόμα σκόπιμο να προχωρήσει σε απομάκρυνση, οφείλει να προσφέρει όλη τη βοήθεια και τον συντονισμό που μπορεί στην παροχή συνδρομής που θέτουν σε εφαρμογή τα άλλα κράτη μέλη.

3. Δικαιούχοι

3.1. Κάθε πρόσωπο που δικαιούται να ζητήσει προξενική βοήθεια από το οικείο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή του ηγετικού κράτους.

4. Ανταλλαγή πληροφοριών ⁽¹⁾

- 4.1. Για να μπορέσει το ηγετικό κράτος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη εκτέλεση των καθηκόντων του όπως ορίζονται στο σημείο 2.1, τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες (need to know) για την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων, όπως ορίζονται ιδίως στα παραρτήματα I, II και III των κατευθυντηρίων γραμμών της 16ης Ιουνίου 2006.
- 4.2. Το ηγετικό κράτος δεσμεύεται να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των ανατιθεμένων καθηκόντων του ως ηγετικού κράτους.
- 4.3. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται επιτοπίως από τους διαπιστευμένους στην τρίτη χώρα αρχηγούς της αποστολής ή της προξενικής αρχής στον αρχηγό αποστολής ή προξενικής αρχής του ηγετικού κράτους, με τρόπο καθοριζόμενο από κοινού.
- 4.4. Στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν έχει ορίσει αρχηγό αποστολής ή αρχηγό προξενικής αρχής διαπιστευμένο στην τρίτη χώρα, διαβιβάζει τις πληροφορίες που χρειάζεται το ηγετικό κράτος με τρόπο καθοριζόμενο από κοινού.
- 4.5. Όταν ένα κράτος μέλος δεν παρέχει διόλου πληροφορίες στο ηγετικό κράτος ή τις παρέχει ελλιπώς, η δυνατότητα του ηγετικού κράτους μέλους να εκτελέσει τα καθήκοντά του κατά τα οριζόμενα στο σημείο 2.1 επηρεάζεται δυσμενώς. Στην περίπτωση αυτή, το ηγετικό κράτος εκτελεί την αποστολή συνδρομής όπως του επιτρέπουν οι πληροφορίες που διαθέτει.

5. Συμβολή στην αποστολή του ηγετικού κράτους

- 5.1. Τα κράτη μέλη συμβάλλουν στην ομαλή εκτέλεση της αποστολής του ηγετικού κράτους έχοντας κατά νου την αρχή της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης και το γεγονός ότι την ευθύνη για την προστασία των υπηκόων τους φέρουν πρωτίστως τα κράτη μέλη.
- 5.2. Με βάση τα ανωτέρω, το ηγετικό κράτος μπορεί κατά τη διάρκεια μιας κρίσης να απευθύνει έκκληση στα λοιπά κράτη μέλη για εθελοντική παροχή υλικοτεχνικών μέσων και ανθρώπινων πόρων. Οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών μπορούν εντός του πλαισίου των εθνικών ομάδων αντιμετώπισης κρίσεων να παρέχουν επιτοπίως στήριξη προς το ηγετικό κράτος. Το ηγετικό κράτος μπορεί επίσης να στηριχθεί σε μέσα όπως ο κοινοτικός μηχανισμός πολιτικής προστασίας, οι μηχανισμοί διαχείρισης κρίσεων της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου, καθώς και η υλικοτεχνική στήριξη της εκεί αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το ηγετικό κράτος και η εκεί αντιπροσωπεία της Επιτροπής συμφωνούν τα του ρόλου της Επιτροπής κατά τη φάση του σχεδιασμού. Το προσωπικό της Επιτροπής δεν επωμίζεται προξενικά καθήκοντα.
- 5.3. Το ηγετικό κράτος παρουσιάζει στα κράτη μέλη απολογισμό των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε και των δαπανών που πραγματοποίησαν τα συνεισφέροντα κράτη κατά τα αναφερόμενα στο σημείο 5.2.
- 5.4. Το ηγετικό κράτος μπορεί να ζητήσει από τα κράτη μέλη την επιστροφή των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε για την εκτέλεση της αποστολής του. Σε περίπτωση αίτησης για επιστροφή, τα κράτη μέλη συνεισφέρουν στις δαπάνες της αποστολής του ηγετικού κράτους βάσει του αναλογούντος σε αυτά αριθμού ωφεληθέντων της συνδρομής. Η συνεισφορά αυτή καθορίζεται μετά την αφαίρεση των τυχόν δαπανών τους κατά τα οριζόμενα στο σημείο 5.2. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτύχουν την επιστροφή δαπανών από τους ωφεληθέντες της συνδρομής βάσει υποσχέσεων επιστροφής δαπανών τις οποίες συγκεντρώνει εφ' όσον μπορεί το ηγετικό κράτος κατά τη στιγμή της συνδρομής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην απόφαση 95/553/ΕΚ σχετικά με την προστασία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ μέρους των διπλωματικών και προξενικών αντιπροσωπειών.
- 5.5. Εάν ένας δικαιούχος της προστασίας του ηγετικού κράτους εγείρει αξιώσεις αποζημίωσης λόγω βλάβης που υπέστη κατά τη διάρκεια αποστολής συνδρομής του ηγετικού κράτους, το ηγετικό κράτος και το κράτος μέλος του δικαιούχου συνεννοούνται μεταξύ τους και εξετάζουν το ενδεχόμενο συμπληρωματικών ενδίκων μέσων, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και δικονομία καθώς και με το διεθνές δίκαιο.

6. Γνωστοποίηση στο ευρύ κοινό

- 6.1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα προσηκόντα μέτρα για να γνωστοποιηθούν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σε κάθε πρόσωπο που δικαιούται να ζητήσει την προξενική βοήθειά τους, ειδικότερα μέσω ιστοσελίδων «Ταξιδιωτικών Οδηγιών».

⁽¹⁾ Όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται και καταχωρούνται προκειμένου να εφαρμοστούν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα η οδηγία 95/46/ΕΚ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.